

*the context of the analysis of the features of financial decentralization, which is a condition for successful decentralization of power, the main directions of reforming financial control in the state are covered. Based on the analysis of legal acts regulating the reform of financial control in Ukraine, proposals for its improvement are formulated.*

*It is noted that improving the mechanism of financial management in the state at the present stage involves the implementation of financial decentralization, which also determines the need for improvement and reference of financial control over the use of budgetary, that is, centralized funds.*

*At the same time, the need to strengthen and improve the financial control of decentralized funds is growing, which also plays an important role in the implementation of financial decentralization. The ramification and specificity of decentralized of funds cause the need to develop such standards and rules for financial control, which would take into account all their specifics and ensure compliance with the law, expediency, efficiency of their use and strict financial discipline.*

*The article draws attention to the fact that financial control, as one of the most important components of state control in general, is its most detailed part since all transactions are reflected in financial documents and reportings, from the planning stage to the preparation of financial statements both at the micro level, in relation to individual enterprises, and at the macro level, when it concerns the funds of the state and local self-government bodies.*

**Key words:** financial control, decentralization of power, financial decentralization, public money funds.

**DOI: 10.33663/0869-2491-2019-30-298-304**

УДК 342.9

**Л.Є. КИСІЛЬ,**  
кандидат юридичних наук, доцент

## **АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ КОНТРОЛЮ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ЗА РЕАЛІЗАЦІЄЮ ПОВНОВАЖЕНЬ, ДЕЛЕГОВАНИХ ОРГАНАМ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ**

*Акцентується увага на такій формі децентралізації виконавчої влади, як делегування повноважень, і питаннях контролю з боку органів виконавчої влади за їх здійсненням органами місцевого самоврядування. Звертається увага на форми реалізації контрольних повноважень органів виконавчої влади, зокрема, аналіз актів органів місцевого самоврядування, прийнятих з питань здійснення делегованих повноважень органів виконавчої влади; наданої інформації про виконання делегованих повноважень органів виконавчої влади; проведення перевірок діяльності виконавчих органів сільських, селищних, міських рад; порушення у встановленому порядку питання про відповідальність сільського, селищного, міського голови. Пропонується законодавчо визначити порядок делегування повноважень органів виконавчої влади органам місцевого самоврядування та удосконалити процедури контролю за їх здійсненням.*

**Ключові слова:** органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, децентралізація виконавчої влади, делегування повноважень, контроль.

**Кисель Л. Е.** Административно-правовые аспекты контроля органов исполнительной власти за реализацией полномочий, делегированных органам местного самоуправления.

Акцентируется внимание на такой форме децентрализации исполнительной власти, как делегирование полномочий, и вопросах контроля органов исполнительной власти за их исполнением органами местного самоуправления. Обращается внимание на формы реализации контрольных полномочий органов исполнительной власти, в частности, анализ актов органов местного самоуправления, принятых по вопросам осуществления делегированных полномочий органов исполнительной власти; предоставленной информации об исполнении делегированных полномочий органов исполнительной власти; проведение проверок деятельности исполнительных органов сельских, поселковых, городских советов; инициирование в установленном порядке вопроса об ответственности председателей сельских, поселковых, городских советов. Предлагается законодательно определить порядок делегирования полномочий органов исполнительной власти органам местного самоуправления и усовершенствовать процедуры контроля за их исполнением.

**Ключевые слова:** органы исполнительной власти, органы местного самоуправления, децентрализация исполнительной власти, делегирование полномочий, контроль.

**Kysil L. E.** Administrative and legal aspects of the control of bodies of state executive power concerning the implementation of the powers delegated to local authorities.

The author focuses attention on such form of decentralization of executive power, such as delegation of authority, and on issues of control of executive bodies for their execution by local self-government bodies. Attention is drawn to the forms of implementation of the supervisory powers of executive bodies such as the analysis of acts of local self-government bodies adopted on the implementation of delegated powers of executive authorities; information on the performance of delegated powers of executive authorities; carrying out of inspections of activity of executive bodies of rural, settlement, city councils; initiation of the issue of responsibility of chairmen of rural, settlement, city councils in accordance with the established procedure. It is proposed to legislatively determine the procedure for delegating the powers of executive bodies to local governments and to improve the procedures for monitoring their implementation.

**Key words:** bodies of executive power, local authorities, decentralization of executive power, delegation of authority, control.

Проблема делегованих повноважень має виключне значення для всіх державно-правових реформ, тому що стан реалізації прав і свобод людини напряму залежить від ефективності діяльності місцевих державних адміністрацій і органів місцевого самоврядування. З іншого боку, процес делегування повноважень можна розглядати як реалізацію інституту децентралізації публічної влади. Особливість делегованих повноважень полягає також у тому, що, виконуючи окремі функції державних органів, виконавчі органи місцевих рад тим самим беруть участь у реалізації державної політики на місцевому рівні, яка, врешті-решт, також спрямована на забезпечення потреб відповідної територіальної громади.

Окремі аспекти цієї проблематики були предметом дослідження українських учених В.Б. Авер'янова, О.Ф. Андрійко, Ю.П. Битяка, Ю.В. Бойка, В.І. Борденюка, О.З. Босака, М.П. Воронова, О.С. Врублевського, Н.Т. Гончарук, В.П. Горбатенка, І.А. Грицяка, І.І. Дахової, М.М. Їжи, Р.А. Калужного, В.М. Кампа, Т.О. Карабін, В.К. Колпакова, В.С. Куйбіди, А.П. Лелеченка, К.О. Линьова, В.В. Марченка, А.С. Матвієнка, Г.І. Мостового, Н.Р. Ниж-

ник, М.І. Ославського, В.Ф. Погорілка, М.О. Пухтинського, О.П. Рябенко, В.Є. Сороковського, П.А. Трачука, О.В. Хоменко, О.О. Хоруженка, В.В. Цветкова, І.А. Цесара, В.М. Шаповала, Ю.С. Шемшученка та ін. Крім того, ці питання привертали увагу зарубіжних дослідників, зокрема І.Л. Бачило, Г. Бребана, Ж. Веделя, Т. Вюртенбергера, Б. Гурне, Р. Драго, М. Ілнера, М. Оріу, І.А. Полянського, Ю.М. Старилова, Ю.О. Тихомирова, В.Є. Чиркіна, Х. Циммермана, А. Шаха, Д. Шиманке.

Проте дослідження адміністративно-правових аспектів контролю органів виконавчої влади за реалізацією повноважень, делегованих органам місцевого самоврядування, мають фрагментарний характер. Але питання удосконалення механізму правового регулювання контролю органів виконавчої влади за реалізацією повноважень, делегованих органам місцевого самоврядування, потребують особливої уваги науки адміністративного права з огляду на особливості контролю як функції державного управління, що має здійснюватися в тісному зв'язку з іншими управлінськими функціями, опосередковуватися правовими нормами, мати чітке правове регулювання, і лише за таких умов можна сподіватися на позитивний результат.

Конституція України 1996 р. передбачає, що окремі повноваження органів виконавчої влади можуть надаватися органам місцевого самоврядування, тобто безпосередньо радам. Держава фінансує здійснення цих повноважень у повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України або шляхом віднесення до місцевого бюджету у встановленому законом порядку окремих загальнодержавних податків, передає органам місцевого самоврядування відповідні об'єкти державної власності. Органи місцевого самоврядування з питань здійснення ними повноважень органів виконавчої влади підконтрольні відповідним органам виконавчої влади (частини 3, 4 ст. 143 Конституції України)<sup>1</sup>.

Подальшого закріплення здійснення делегованих повноважень набуло в законах України «Про місцеве самоврядування в Україні»<sup>2</sup>, «Про місцеві державні адміністрації»<sup>3</sup>. Однак, як свідчить їх аналіз, законодавець не передбачив ані добровільності, ані тимчасовості у здійсненні делегованих повноважень. Це дає підстави зробити висновок про те, що нормативна регламентація способів і механізму делегування повноважень перетворила цей різновид децентралізації виконавчої влади на передачу повноважень<sup>4</sup>. У зв'язку з цим варті уваги пропозиції І.П. Сторожук внести такі зміни до згаданих законів, які б законодавчо закріпили правовий статус органів місцевого самоврядування як рівного партнера, наділивши їх правом самостійно вирішувати питання – погодитись чи відмовитись від делегованих повноважень за умов неможливості їх належного виконання (відсутність досвідчених працівників, ненадання достатніх фінансових та матеріально-технічних ресурсів тощо); передбачити детальний механізм делегування повноважень – процедури делегування (умови, суб'єкти, акти та ін.), відкликання делегованих повноважень, відповідальність як делегуючого органу, так і органу, якому делеговано повноваження, контроль за виконанням<sup>5</sup>.

Крім того, через недостатню урегульованість процедур делегування повноважень мала місце спроба прийняття окремого спеціального закону «Про делегування органам місцевого самоврядування окремих державних повноважень» (законопроект від 1.02.2008 № 1472<sup>6</sup>), на нагальності прийняття якого неодно-

разово наголошувалося в наукових публікаціях. Проте спроби прийняти такий закон не мали успіху.

Зважаючи на те, що правові норми, які врегульовують питання делегування повноважень, «розпорошені» у законодавстві України, вважається за доцільне прийняття єдиного закону «Про делеговані повноваження», який би закріпив такі основні положення: поняття делегованих повноважень, принципи делегування повноважень, суб'єктний склад делегованих повноважень, процедуру делегування повноважень, встановив порядок передачі фінансових та/або матеріальних ресурсів на виконання делегованих повноважень, відповідальність за невиконання та неналежне виконання делегованих повноважень, контроль за реалізацією делегованих повноважень, порядок розгляду спірних питань, що виникають у процесі реалізації делегованих повноважень. При цьому норми про делегування повноважень від органів виконавчої влади органам місцевого самоврядування, так само як і від органів місцевого самоврядування органам державної влади, повинні викладатися не імперативним, а диспозитивним способом. А при визначенні поняття «делеговані повноваження» слід враховувати напрацьовані у науці адміністративного права такі його основні ознаки: а) делегування повноважень має базуватися на вільному волевиявленні обох суб'єктів делегування; б) делегування повноважень повинно супроводжуватися укладанням адміністративного договору; в) делегування повноважень має обов'язково супроводжуватися передачею необхідних ресурсів для забезпечення належної реалізації делегованих повноважень; г) переделегування (субделегування) повноважень не допускається, бо це суперечить цілям і намірам органу, що делегує повноваження; д) суб'єкт, якому делегуються повноваження, підлягає юридичній відповідальності за невиконання чи неналежне виконання делегованих повноважень<sup>7</sup>.

Окрім законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації», існує і Порядок контролю за здійсненням органами місцевого самоврядування делегованих повноважень органів виконавчої влади, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 9 березня 1999 р. № 339(надалі – Порядок)<sup>8</sup>. Згідно з цим підзаконним нормативним актом, такий контроль провадиться відповідно до щорічних планів, розроблених і затверджених уповноваженими органами виконавчої влади у таких формах: аналіз актів органів місцевого самоврядування, прийнятих з питань здійснення делегованих повноважень органів виконавчої влади<sup>9</sup>; вивчення та аналіз наданої виконавчими органами сільських, селищних, міських рад інформації про виконання делегованих повноважень органів виконавчої влади; проведення перевірок здійснення виконавчими органами сільських, селищних, міських рад делегованих повноважень органів виконавчої влади, в тому числі позапланових і комплексних; порушення у встановленому порядку питання про відповідальність згідно із законодавством, якщо в процесі перевірки буде встановлено, що сільський, селищний, міський голова порушує Конституцію або закони України, права і свободи громадян; не забезпечує здійснення делегованих повноважень органів виконавчої влади; перешкоджає здійсненню контролю за їх виконанням; в інших випадках.

На нашу думку, делегування органам місцевого самоврядування окремих повноважень органів виконавчої влади не повинно трактуватися як їх звільнення від відповідальності за здійснення переданих повноважень. Адже означені

повноваження продовжують зберігати своє державне значення. В такому разі, навряд чи відповідають інтересам держави *строки реагування*, визначені п. 6 Порядку, за яким «у разі виявлення невідповідності акта органу місцевого самоврядування, прийнятого з питань здійснення делегованих повноважень органів виконавчої влади, законодавству, орган, що здійснює контроль, протягом *трьох місяців* надсилає органу місцевого самоврядування повідомлення про невідповідність акта». Вважаємо, що строк надсилання повідомлення – реагування органу виконавчої влади на фактичну незаконність акта органу місцевого самоврядування є не виправдано великим, призводить до ситуації, коли у правовому полі «обертаються» правові акти, що не відповідають Конституції та законам України. У зв'язку з цим частину другу п. 6 цього Порядку пропонуємо викласти в такій редакції: «Орган, що здійснює контроль, не пізніше десяти днів з моменту надходження копії актів органів місцевого самоврядування, прийнятих з питань здійснення делегованих повноважень органів виконавчої влади, розглядає їх. У разі виявлення невідповідності акта органу місцевого самоврядування, прийнятого з питань здійснення делегованих повноважень органів виконавчої влади, законодавству, орган, що здійснює контроль, зупиняє дію такого акта і не пізніше десяти днів з моменту виявлення такої невідповідності надсилає органу місцевого самоврядування повідомлення про невідповідність акта».

Також пропонуємо п. 6 Порядку доповнити частинами третьою, четвертою, п'ятою такого змісту: «Орган місцевого самоврядування у письмовій формі повідомляє орган, що здійснює контроль, про результати розгляду такого повідомлення та здійснення зазначених у ньому заходів протягом місяця з моменту надходження такого повідомлення.

У разі неповідомлення органом місцевого самоврядування про вжиті заходи у зазначений строк орган, що здійснює контроль, звертається до суду з вимогою про скасування такого акта».

Серед проблем правового регулювання контролю органів виконавчої влади за виконанням повноважень, делегованих органам місцевого самоврядування, слід відзначити і відсутність серед заходів впливу контролюючого суб'єкта на орган місцевого самоврядування, якому делеговано певні повноваження органу виконавчої влади, можливості *призупиняти здійснення делегованого повноваження в разі систематичного його невиконання або неналежного виконання, реалізації за допомогою способів і форм, що суперечать законодавству України*. У зв'язку з цим п. 7 згаданого Порядку пропонуємо доповнити частинами третьою, четвертою, п'ятою такого змісту: «За результатами розгляду інформації, наданої органами місцевого самоврядування про виконання делегованих повноважень органів виконавчої влади, орган, що здійснює контроль, може прийняти вмотивоване рішення про призупинення на певний строк здійснення делегованого повноваження в разі систематичного його невиконання або неналежного виконання, реалізації за допомогою способів і форм, що суперечать законодавству України. Вказане рішення із зазначенням строку його дії, заходів, що мають бути здійснені на усунення виявлених порушень, у десятиденний термін з моменту його прийняття надсилається органу місцевого самоврядування.

Орган місцевого самоврядування у письмовій формі повідомляє орган, що здійснює контроль, про результати розгляду такого рішення та здійснення зазначених у ньому заходів протягом місяця з моменту його надходження.

У разі неповідомлення органом місцевого самоврядування про вжиті заходи у зазначений строк орган, що здійснює контроль, може прийняти рішення про припинення здійснення органом місцевого самоврядування делегованих йому повноважень».

Постає питання і щодо реальної можливості органів виконавчої влади, передбаченої Порядком, порушити у встановленому порядку питання про відповідальність, зокрема дисциплінарну чи адміністративну в контексті нашого дослідження, згідно із законодавством, якщо в процесі проведеної ними перевірки буде встановлено, що сільський, селищний, міський голова порушує Конституцію або закони України, права і свободи громадян; не забезпечує здійснення делегованих повноважень органів виконавчої влади; перешкоджає здійсненню контролю за їх виконанням. Адже згідно з частиною п'ятою ст. 12 Закону України «Про місцеве самоврядування» на сільських, селищних, міських голів поширюються повноваження та гарантії депутатів рад, передбачені законом про статус депутатів рад, якщо інше не встановлено законом. З іншого боку, у ст. 42 цього Закону зазначається, що повноваження новообраного сільського, селищного, міського голови починаються з моменту складення ним присяги відповідно до Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування»<sup>10</sup> на пленарному засіданні відповідної сільської, селищної, міської ради.

Звідси виникає дилема: якою має бути процедура порушення питання про відповідальність сільського, селищного, міського голови – згідно з Законом України «Про статус депутатів місцевих рад»<sup>11</sup> чи згідно з Законом України «Про службу в органах місцевого самоврядування»? Бо якщо на сільських, селищних, міських голів поширюються повноваження та гарантії депутатів рад, то згідно зі ст. 5 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» дострокове припинення їх повноважень можливе лише в разі набрання законної сили рішенням суду, яким його притягнуто до відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією, та накладено стягнення у вигляді позбавлення права займати посади або займатися діяльністю, що пов'язані з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, що суперечить підходу, викладеному у Порядку щодо підстав притягнення означених осіб до відповідальності. Якщо ж до сільських, селищних, міських голів застосувати процедуру, передбачену Законом України «Про службу в органах місцевого самоврядування», то згідно зі ст. 23 цього Закону до адміністративної відповідальності притягуються особи, винні у порушенні законодавства про службу в органах місцевого самоврядування. Водночас Кодекс України про адміністративні правопорушення не містить статті, яка б передбачала адміністративну відповідальність за порушення законодавства про службу в органах місцевого самоврядування. Щодо дисциплінарної відповідальності означеної категорії осіб, то однією із підстав припинення служби в органах місцевого самоврядування, визначених ст. 20 цього Закону, є порушення Присяги, визначеної ст. 11 цього Закону, сутність якої полягає у неухильному дотриманні посадовою особою місцевого самоврядування Конституції України та законів України, сумлінному виконанні покладених на неї обов'язків.

Таким чином, на сьогодні фактично існує лише дисциплінарна відповідальність сільських, селищних, міських голів, які порушують Конституцію або

закони України, права і свободи громадян; не забезпечують здійснення делегованих повноважень органів виконавчої влади; перешкоджають здійсненню контролю за їх виконанням. При цьому згідно зі ст. 20 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» посадові особи місцевого самоврядування підлягають звільненню з посади у порядку, визначеному Законом України «Про місцеве самоврядування». Якщо звернутись до ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування», то прийняття рішення про дострокове припинення повноважень сільських, селищних, міських голів є виключною компетенцією відповідних рад.

Отже, місцеві державні адміністрації, а у випадках, передбачених законодавством – міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, їх територіальні органи, на які згідно Порядку покладено функції контролю за реалізацією органами місцевого самоврядування делегованих повноважень, можуть порушити перед відповідними радами питання лише про дисциплінарну відповідальність, якщо в процесі проведеної ними перевірки буде встановлено, що сільський, селищний, міський голова порушує Конституцію або закони України, права і свободи громадян; не забезпечує здійснення делегованих повноважень органів виконавчої влади; перешкоджає здійсненню контролю за їх виконанням.

**Висновки.** На підставі викладеного можна стверджувати, що адміністративно-правові аспекти контролю органів виконавчої влади за реалізацією повноважень, делегованих органам місцевого самоврядування, є актуальними і потребують проведення подальших досліджень за такими напрямками: створення порядку проведення перевірок не тільки щодо законності, а й щодо доцільності рішень органів місцевого самоврядування, прийнятих на виконання делегованих повноважень; у разі виявлення невідповідності законодавству прийнятого рішення, дії чи бездіяльності органу місцевого самоврядування з приводу виконання ним делегованих повноважень передбачити можливість встановлення місцевою адміністрацією порядку досудового (претензійного) врегулювання виявлених порушень; доповнити Кодекс адміністративного судочинства України положеннями про судовий розгляд спорів, що виникають з адміністративно-договірних відносин у сфері делегування повноважень; визначити чіткі підстави і процедуру притягнення сільських, селищних, міських голів як посадових осіб місцевого самоврядування до адміністративної відповідальності, які не забезпечують здійснення делегованих повноважень органів виконавчої влади; перешкоджають здійсненню контролю за їх виконанням.

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення – 27.12.2018). 2. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення – 27.12.2018). 3. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14> (дата звернення – 27.12.2018). 4. Карабін Т. О. Проблеми децентралізації виконавчої влади в Україні та можливі напрями їх вирішення. *Форум права*. 2012. № 4. С. 441–442. 5. Сторожук І. П. Організаційно-правове забезпечення принципів місцевого самоуправління : автореф. дис...канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2010. 20 с. С. 13–14. 6. Про делегування органам місцевого самоврядування окремих державних повноважень : проект Закону України № 1472 від 01.02.2008 р. URL: [http://search.ligazakon.ua/l\\_doc2.nsf/link1/](http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/)

JF14W00A.html (дата звернення – 27.12.2018). 7. Бублик Г. В. Делегування повноважень місцевими органами влади: організаційно-правовий аспект : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2005. 16 с. 8. *Порядок контролю за здійсненням органами місцевого самоврядування делегованих повноважень органів виконавчої влади*: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.03.1999 р. № 339. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/339-99-%D0%BF> (дата звернення – 27.12.2018). 9. Кузьменко С. Л. *Порядок перевірки активів органів місцевого самоврядування з питань здійснення делегованих повноважень органів виконавчої влади. Теорія і практика державного управління*. 2018. № 1. С. 1–6. С. 3. 10. *Про службу в органах місцевого самоврядування*: Закон України від 07.06.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14> (дата звернення – 27.12.2018). 11. *Про статус депутатів місцевих рад*: Закон України від 07.06.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15> (дата звернення – 27.12.2018).

### References

1. *Konstytutsiia Ukrainy*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (data zvernennia – 27.12.2018). 2. *Pro mistseve samovriaduvannia v Ukraini*: Zakon Ukrainy vid 21.05.1997 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80> (data zvernennia – 27.12.2018). 3. *Pro mistsevi derzhavni administratsii*: Zakon Ukrainy vid 09.04.1999 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14> (data zvernennia – 27.12.2018). 4. Karabin T. O. Problemy detsentralizatsii vykonavchoi vlady v Ukraini ta mozhylyvi napriamy yikh vyryshennia. *Forum prava*. 2012. № 4. S. 441–442. 5. Storozhuk I. P. Orhanizatsiino-pravove zabezpechennia pryntsypiv mistsevoho samoupravlinnia : avtoref. dys...kand. yuryd. nauk : 12.00.07. Kyiv, 2010. 20 s. S. 13–14. 6. *Pro delehuвання orhanam mistsevoho samovriaduvannia okremykh derzhavnykh povnovazhen*: proekt Zakonu Ukrainy № 1472 vid 01.02.2008 r. URL: [http://search.ligazakon.ua/l\\_doc2.nsf/link1/JF14W00A.html](http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JF14W00A.html) (data zvernennia – 27.12.2018). 7. Bubyk H. V. Delehuvannia povnovazhen mistsevymy orhanamy vlady: orhanizatsiino-pravovyi aspekt : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.07. Kyiv, 2005. 16 s. 8. *Poriadok kontroliu za zdiisnenniam orhanamy mistsevoho samovriaduvannia delehovanykh povnovazhen orhaniv vykonavchoi vlady*: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 09.03.1999 r. № 339. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/339-99-%D0%BF> (data zvernennia – 27.12.2018). 9. Kuzmenko S. L. *Poriadok perevirky aktiv orhaniv mistsevoho samovriaduvannia z pytan zdiisnennia delehovanykh povnovazhen orhaniv vykonavchoi vlady. Teorii i praktyka derzhavnoho upravlinnia*. 2018. № 1. S. 1–6. С. 3. 10. *Pro sluzhbu v orhanakh mistsevoho samovriaduvannia*: Zakon Ukrainy vid 07.06.2001 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14> (data zvernennia – 27.12.2018). 11. *Pro status deputativ mistsevyykh rad*: Zakon Ukrainy vid 07.06.2001 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15> (data zvernennia – 27.12.2018).

### **Kysil L.E. Administrative and legal aspects of the control of bodies of state executive power concerning the implementation of the powers delegated to local authorities.**

*The article is dedicated to issues of the control of bodies of state executive. It is stated that the specified issue, in the absence of a single legislative act, is to some extent regulated by a by-law normative act – the Procedures for monitoring the implementation of delegated authorities by executive bodies approved by the Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine on March 9, 1999. № 339. Attention is drawn to the forms of implementation of the control powers of the executive authorities, in particular on: the analysis of the acts of local self-government, adopted on the issues of implementing delegated powers of executive authorities; information on the implementation of delegated powers of executive authorities; carrying out inspections of the executive bodies of village, settlement and city councils; consideration in the prescribed manner of the issue of responsibility of the rural, township, mayor.*

*It is insisted that the delegation to local governments of certain powers of state executive bodies should not be considered as their actual release from responsibility for the improper performance of delegated powers. After all, these powers continue to retain their state significance.*

*It is analyzed the problems of administrative responsibility, if in the process of supervising the executive authority determines that: the village, town, city mayor violates the Constitution or laws of Ukraine, the rights and freedoms of citizens; does not ensure the exercise of delegated powers of executive bodies; interferes with monitoring their implementation.*

*It is proposed to legislatively define the procedures for delegating the powers of the state executive bodies to local authorities and improve the procedures for supervising in the Procedures for monitoring the implementation of delegated authorities by executive bodies approved by the Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine on March 9, 1999. № 339.*

*It is proved that the problem of legal regulation of control over the implementation by local governments of delegated powers is relevant and requires further research in the following areas: creation of a procedure for conducting checks not only of legality, but also on the expediency of decisions of local governments adopted in pursuance of delegated powers; in case of non-compliance with the legislation of the adopted decision, act or omission of the local government body regarding the exercise of the delegated powers, provide for the possibility of establishing by the local administration the procedure for pre-trial (claim) settlement of the violations found; to supplement the Code of Administrative Justice of Ukraine with provisions on judicial proceedings of disputes arising from administrative contractual relations in the field of delegation of these powers; to establish clear grounds and procedure for bringing rural, town, city mayors as officials of local self-government, which do not ensure the implementation of delegated powers of executive authorities, to administrative responsibility; impede the implementation of control over their implementation.*

**Key words:** bodies of executive power, local authorities, decentralization of executive power, delegation of authority, control.

**DOI: 10.33663/0869-2491-2019-30-304-312**

УДК 342.9

**В. А. ДЕРЕЦЬ,**  
кандидат юридичних наук,  
старший науковий співробітник

## **АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕФОРМИ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ**

*У статті висвітлюються проблеми, що існують у діяльності місцевих органів виконавчої влади, та розглядаються напрями реформування цих органів. Після реформування системи центральних органів виконавчої влади наступним етапом реформи державного управління має стати реформа територіальних органів центральних органів виконавчої влади. Реформа місцевих державних адміністрацій здійснюватиметься в межах реформи децентралізації влади.*

**Ключові слова:** місцеві органи виконавчої влади, місцеві державні адміністрації, територіальні органи центральних органів виконавчої влади, міністерства, реформа, децентралізація влади.